

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**
**DO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
*NR 1/2021 TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE
GEODEZYJNYM HERMANOWA W GMINIE TYCZYN*

Warszawa, 02.10.2026

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2021 terenu położonego w obrębie geodezyjnym Hermanowa w gminie Tyczyn
Zlecniodawca:	Gmina Tyczyn
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr inż. Izabela Bielowska <i>Izabela Bielowska</i>
Zespół autorski:	dr Aleksandra Radawiec <i>Aleksandra Radawiec</i>

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	7
1.1	Podstawa formalno-prawna opracowania	7
1.2	Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.....	8
2	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
2.1	Główne cele projektowanego dokumentu.....	10
2.2	Powiązania z innymi dokumentami.....	10
3	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	11
4	Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem projektowanego dokumentu	11
4.1	Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów	11
4.2	Stan środowiska	16
4.3	Odporność środowiska na degradację i zdolności do regeneracji.....	18
4.4	Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności	18
4.5	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	19
4.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	19
5	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	21
6	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	21
6.1	Oddziaływanie na ludzi.....	22
6.2	Wpływ na zwierzęta, rośliny, ekosystemy i różnorodność biologiczną	23
6.3	Oddziaływanie na wodę	23
6.4	Oddziaływanie na powietrze	24
6.5	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	24
6.6	Oddziaływanie na krajobraz	24
6.7	Oddziaływanie na klimat	25
6.8	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	25
6.9	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	25
6.10	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	26
7	Znaczące oddziaływania planowanego dokumentu na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania	26
8	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	26
9	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych	

oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	27
10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	27
11 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	27
12 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	27
13 Akty prawne i wykazy	29
13.1 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	29
13.2 Materiały źródłowe	30
14 Oświadczenie autora prognozy	31

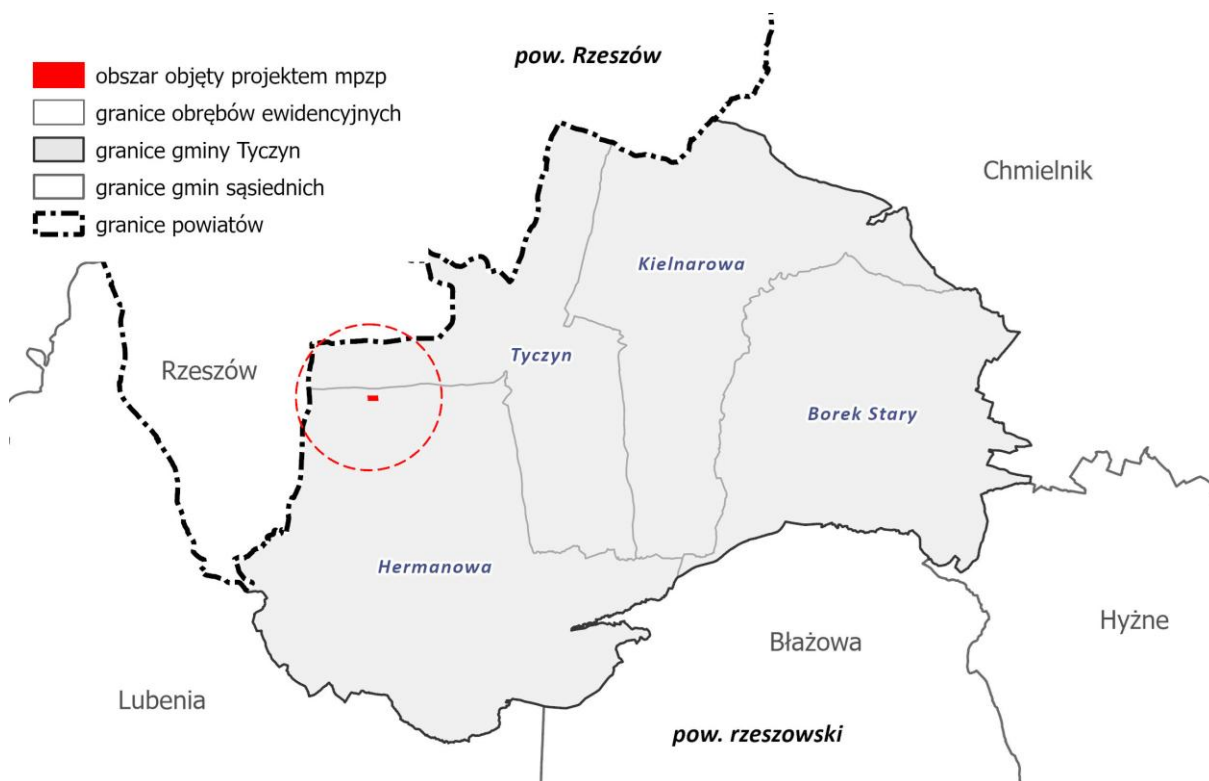
1 Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2021 terenu położonego w obrębie geodezyjnym Hermanowa w gminie Tyczyn, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr XXXV.244.21 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 28 maja 2021 r.

Gmina Tyczyn położona jest w centralnej części powiatu rzeszowskiego, w niewielkiej odległości od Rzeszowa, w województwie podkarpackim. Jest gminą miejsko-wiejską. Od północy i zachodu graniczy z miastem Rzeszów, od zachodu z gminą Lubenia, od południa z gminą Błażowa, natomiast od wschodu z gminami Hyżne oraz Chmielnik. Gmina zajmuje powierzchnię ok. 54 km² i zamieszkuje ją 11 696 mieszkańców (BDL 2025).

Rysunek 1. Położenie gminy Tyczyn na tle podziału administracyjnego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;

3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie w piśmie z dnia 10 sierpnia 2021 r. (znak pisma: PSNZ.9022.4.2.7.2021) oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie z dnia 13 września 2021 r. (znak pisma: WOOŚ.411.1.108.2021.AP.2).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz graficznej zawartej w tekście.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych na podstawie uwarunkowań ekofizjograficznych oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;

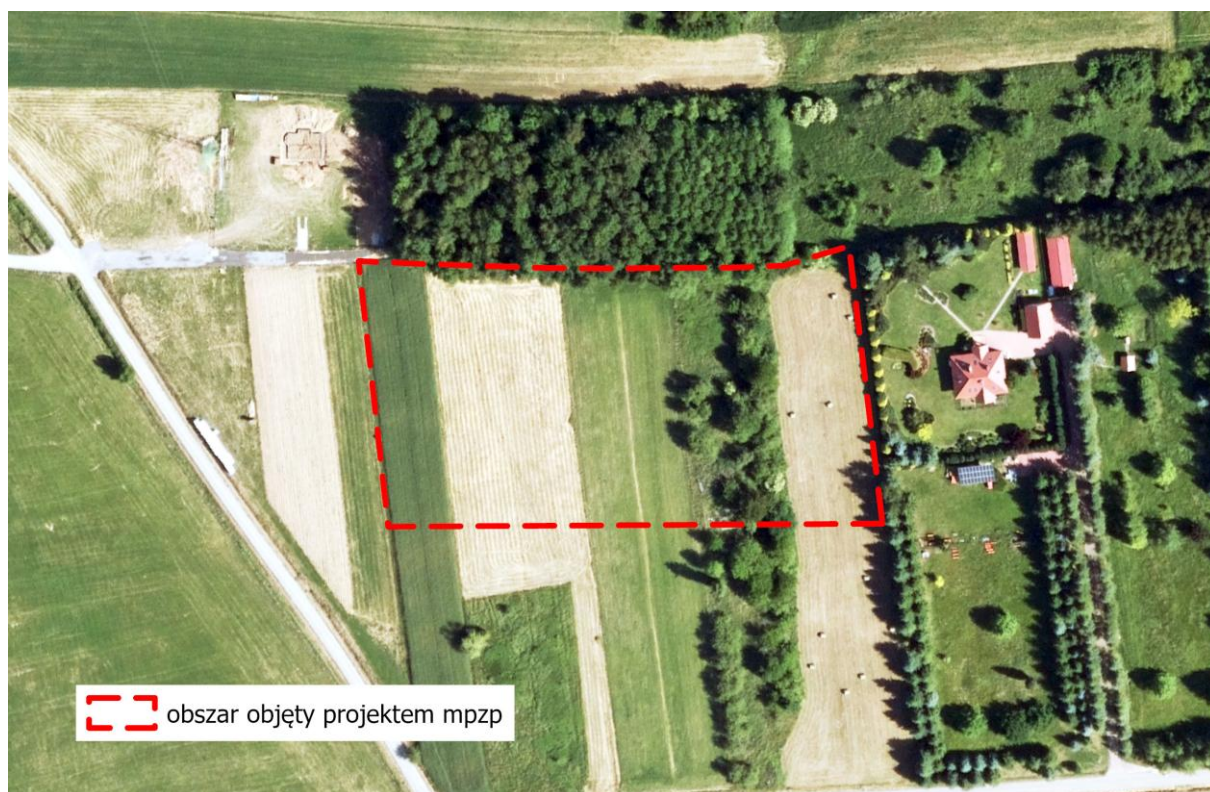
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zachodniej części gminy Tyczyn, w północnej części miejscowości Hermanowa i zajmuje powierzchnię ok. 1,16 ha¹. Obszar ten stanowi teren gruntów rolnych klasy IIIa, częściowo zadrzewionych. Od wschodu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, natomiast z pozostałych stron teren otoczony jest gruntami rolnymi częściowo zadrzewionymi i zakrzewionymi. Od strony południowo-zachodniej przebiega po sąsiedztwie sieć elektroenergetyczna 110 kV.

Rysunek 2. Zagospodarowanie terenu opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

¹ Odstąpiono od procedowania części planu miejscowego w związku z brakiem zgody właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze

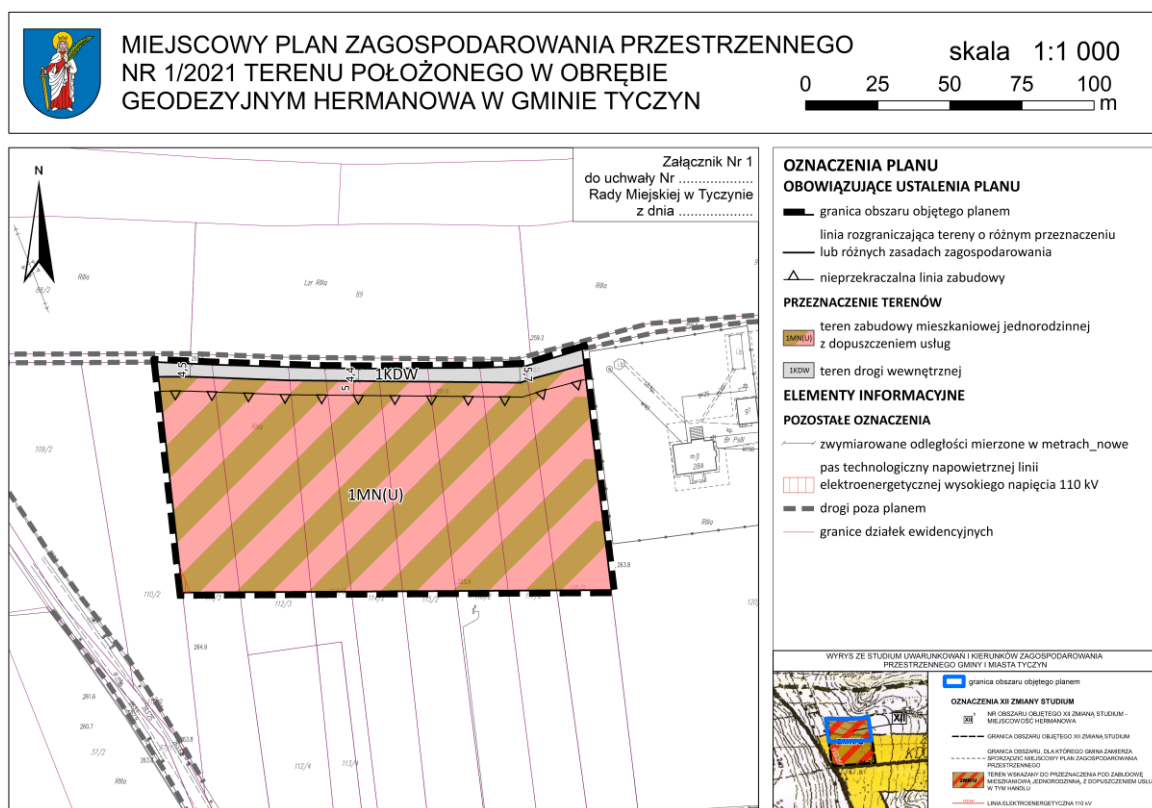
2.1 Główne cele projektowanego dokumentu

Na obszarze objętym projektem planu aktualnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono, aby ustalić przeznaczenie terenu oraz określić sposób zagospodarowania i zabudowy zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan miejscowy przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni objętej opracowaniem.

W związku z powyższym w projekcie planu na analizowanym terenie wskazano:

- **1MN(U)** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług;
- **1KDW** – teren drogi wewnętrznej.

Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

2.2 Powiązania z innymi dokumentami

Biorąc pod uwagę skalę planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze objętym projektem planu aktualnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

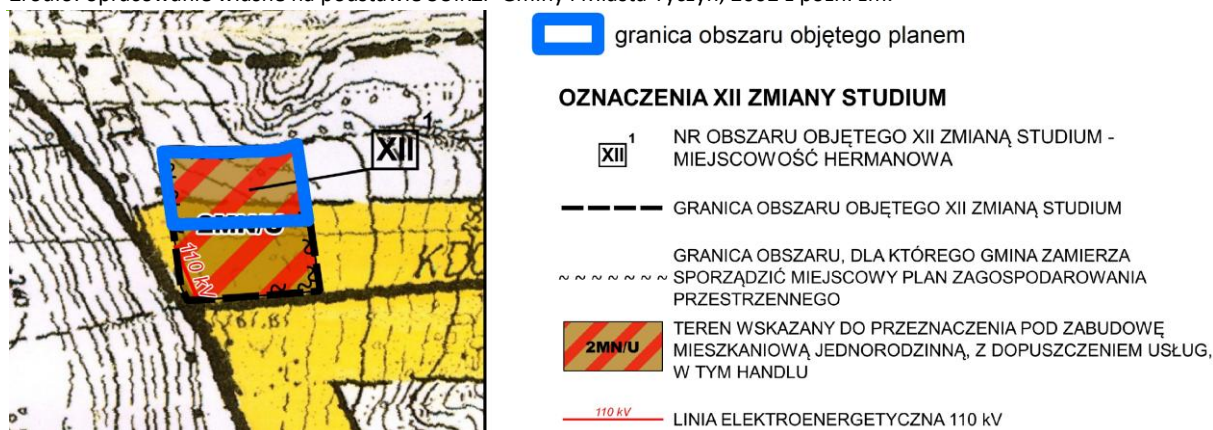
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W oparciu o art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.), zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) ustalenia planu miejscowego nie mogą naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wobec czego przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinien uwzględniać wszelkie wytyczne zawarte w Studium, odnoszące się do kształtowania zagospodarowania przestrzennego na danym obszarze opracowania.

Dla gminy Tyczyn obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn, uchwalone uchwałą Nr XXXVIII/290/02 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 sierpnia 2002 r. z późniejszymi zmianami², w którym dla obszaru objętego projektem planu ustalono przeznaczenie: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, w tym handlu (2MN/U).

Rysunek 4. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn dla obszaru opracowania - kierunki zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne na podstawie SUIKZP Gminy i Miasta Tyczyn, 2002 z późn. zm.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem projektowanego dokumentu

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego gmina Tyczyn położona jest w mezoregionie Pogórze Dynowskie (podprowincja Zewnętrzne Karpaty Zachodnie). Jest to fragment wierzchowiny lessowej o wysokości sięgającej wysokości rzędu 350 – 450 m n.p.m. Wzniesienia charakteryzują się rozległymi spłaszczeniami w partiach szczytowych tworząc monotonne krajobrazowo pogórze, w części łagodnie nachylonej w kierunku północno-wschodnim. W granicach obszaru objętego projektem planu teren charakteryzuje się nachyleniami 0 – 2% i 5 – 8%. Na terenie tym występują utwory czwartorzędowe – gliny, mułki (pyłki) i gliny z rumoszami skalnymi zwietrzelinowe i deluwialne.

Surowce mineralne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane ani prognostyczne lub perspektywiczne złoża surowców naturalnych. Brak jest również zasobów wód podziemnych ani

² Uchwała Nr XI/58/2007 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 22 sierpnia 2007 r., Uchwała nr LIII.358.22 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 28 października 2022 r., Uchwała nr LXXI.470.24 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 23 lutego 2024 r.

udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej (utworów budujących podłoże), a także od innych czynników: ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, szaty roślinnej oraz działalności człowieka.

W obszarze opracowania występują gleby klasy bonitacyjnej IIIa. Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą są to gleby brunatne kwaśne należące do kompleksu rolniczego pszennego dobrego. Obecnie zachodnia część terenu jest odłogowana, pozostała jest użytkowana rolniczo, a w części wschodniej zajęta przez sad.

Wody powierzchniowe

W obszarze objętym projektem planu nie występują wody powierzchniowe.

W układzie zlewniowym analizowany obszar należy do dorzecza Wisły i zgodnie z aktualnym cyklem planistycznym dotyczącym planowania w gospodarowaniu wodami (2022-2027) znajduje się w zlewniach dwóch jednolitych części wód powierzchniowych:

1. JCWP o kodzie PLRW20000722657499 "Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia". Jest to mała rzeka fliszowa, stanowiąca naturalną część wód, której stan ekologiczny określono jako zły. Jest to część wód zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, którymi dla tej JCWP jest uzyskanie umiarkowanego stanu ekologicznego (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości) oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny Di, a także uzyskanie stanu chemicznego: poniżej stanu dobrego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)], zaś dla pozostałych wskaźników - dobrego stanu chemicznego. Dla tej JCWP ustanowiono odstępstwa:
 - odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na możliwości przedłużenia terminu osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. (a w przypadku substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.) z powodu podatności JCWP na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego, a w odniesieniu do substancji priorytetowych z powodu braku możliwości technicznych;
 - odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych. Jest to związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), wynikające z presji determinujących stan wód. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb;
 - odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej pozwalające na realizację nowych inwestycji lub zmian w gospodarce wodnej, nawet jeśli prowadzą one do pogorszenia stanu wód lub uniemożliwiają osiągnięcie ich dobrego stanu, co wynika z nadrzędnego interesu publicznego lub korzyści dla zdrowia ludzkiego, bezpieczeństwa czy zrównoważonego rozwoju względem strat środowiskowe.

Ponadto JCWP znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na położenie w jej granicach Obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” (PLH 180030);

2. JCWP o kodzie PLRW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów”. Jest to średnia rzeka na podłożu węglanowym, stanowiąca silnie zmienioną część wód, której stan ekologiczny określono jako zły. Jest to część wód zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, którymi dla tej JCWP jest uzyskanie umiarkowanego potencjału ekologicznego (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości), zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia), zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla

troci wędrowniej), a także uzyskanie stanu chemicznego: poniżej stanu dobrego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)], zaś dla pozostałych wskaźników - dobrego stanu chemicznego. Dla tej JCWP ustanowiono odstępstwa:

- odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na możliwości przedłużenia terminu osiągnięcia celów środowiskowych po 2027 r. z powodu podatności JCWP na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego oraz inne presje naturalne (dopływ z innej JCWP, procesy fizykochemiczne, procesy hydromorfologiczne, wysoka zawartość substancji - w tym: zanieczyszczeń - w glebie);
- odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych. Jest to związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w), wynikające z presji determinujących stan wód. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb;
- odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej pozwalające na realizację nowych inwestycji lub zmian w gospodarce wodnej, nawet jeśli prowadzą one do pogorszenia stanu wód lub uniemożliwiają osiągnięcie ich dobrego stanu, co wynika z nadrzędnego interesu publicznego lub korzyści dla zdrowia ludzkiego, bezpieczeństwa czy zrównoważonego rozwoju względem strat środowiskowe.

Ponadto JCWP znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na położenie w jej granicach Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” (PLH 180030). W zasięgu tej JCWP występują także obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, polegającej na zapewnieniu drożności dla migracji troci wędrowniej.

Wody podziemne

Na terenie gminy występują dwa piętra wodonośne: trzecio i czwartorzędowe. Wykonane dotychczas otwory studienne ujmuje wody czwartorzędowe mają bardzo niskie zasoby. Użytkowe piętro wodonośne stwierdzone zostało w utworach fliszowych (trzeciorzędowych i trzeciorzędowo - kredowych). Jest to piętro wodonośne typu warstwowo - szczelinowego. W obrębie utworów fliszowych zawodnione są piaskowce, zwłaszcza w partiach spękanych na skutek działalności tektonicznej lub wietrzenia. Piętro wodonośne zalega lokalnie tuż pod powierzchnią terenu, a maksymalnie do głębokości około 50 m. Miąższość warstwy wodonośnej mieści się przeważnie w granicach 10 - 40 m. Współczynnik filtracji waha się w granicach od 0,1 do 25 m/24h. Strefa aktywnej wymiany wód sięga lokalnie do głębokości 100 m, a przeważnie do głębokości 50 m. Utwory zawodnione lub przepuszczalne występują lokalnie tuż pod powierzchnią, najczęściej jednak przykryte są osadami słabo przepuszczalnymi - warstwą ilastej zwietrzliny lub łupkami o zmiennej miąższości.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)*, obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000152, której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych.

Tabela 1. Jednolite części wód podziemnych i ich stan

źródło: opracowanie własne na podstawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)*

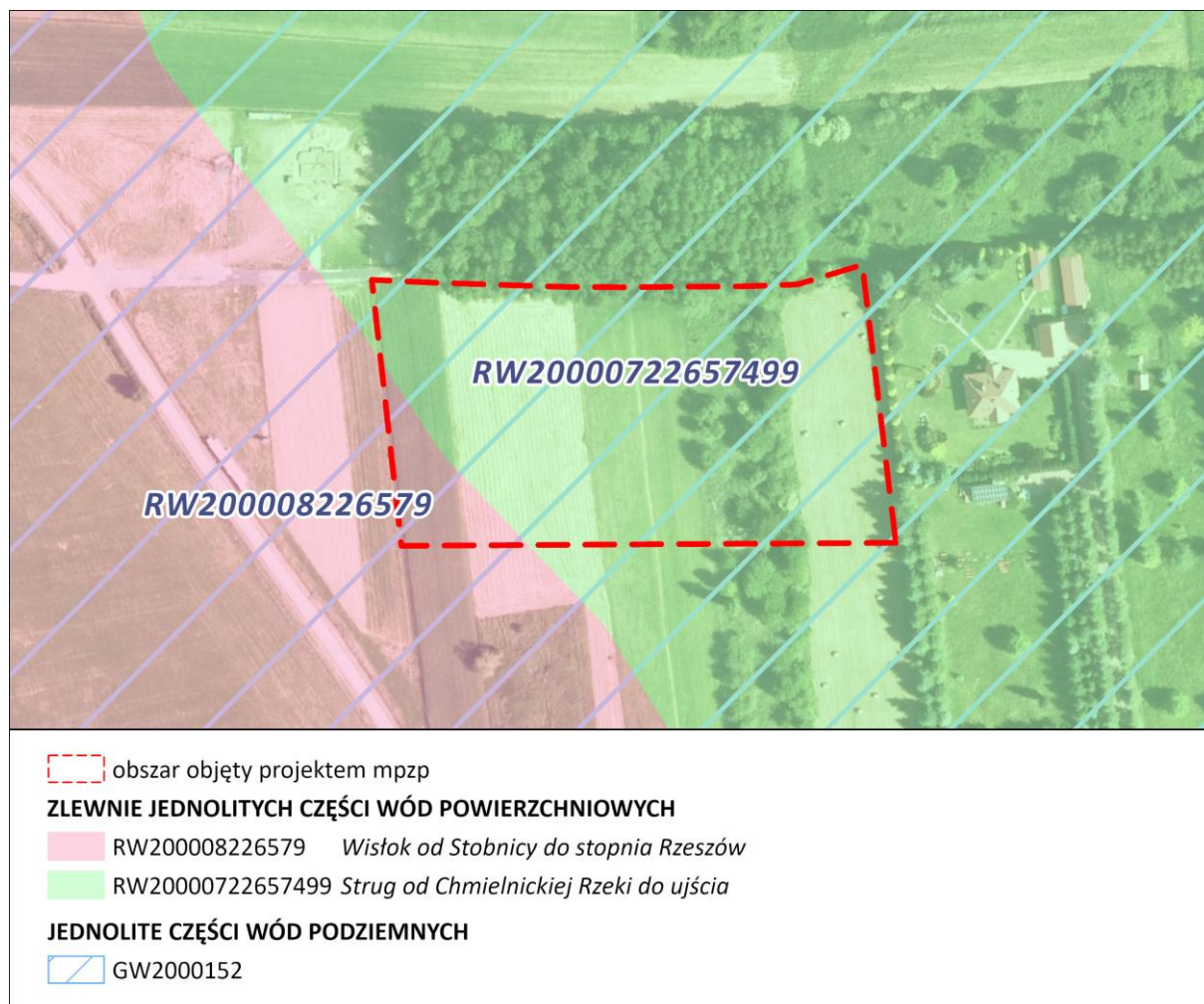
kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	cel środowiskowy	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW2000152	dobry	dobry	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	niezagrożona

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Rysunek 5. Jednolite części wód w obszarze opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIG (2022)

Warunki klimatu lokalnego

Obszar gminy Tyczyn znajduje się w karpackim regionie klimatycznym Polski. Cechą charakterystyczną takich warunków klimatycznych są niskie średnie roczne temperatury powietrza, krótki okres wegetacyjny, częste opady oraz długi okres zalegania śniegu w sezonie zimowym. Pogodę oraz warunki atmosferyczne na obszarze kształtują w głównej mierze masy powietrza polarno-morskiego, których wpływy można obserwować przez ok. 60-65% ogólnej liczby dni w roku. Na terenie Gminy panuje przewaga wiatrów zachodnich i południowych (około 25 –30 %), co skutkuje dużą ilością zachmurzenia i opadów, odwilżami w okresie zimowym, ale także słonecznymi i ciepłymi okresami w trakcie lata oraz jesieni. Średnia roczna temperatura jest niższa niż średnia krajowa i wynosi około 7°C. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 100 dni w ciągu. Okres wegetacyjny w regionie trwa od końca kwietnia do początku listopada, jego długość szacowana jest na około 200 –210 dni. Średnie roczne sumy opadów na terenie Gminy wynoszą około 900 mm. Cechą charakterystyczną klimatu na tym obszarze jest wysoki poziom zachmurzenia, który rocznie osiąga nawet do 50%. Ma to ogromny wpływ zarówno na wilgotność, opady, jak i na temperaturę powietrza. Co istotne, często występującym zjawiskiem atmosferycznym w regionie jest inwersja temperatury, która polega na wzroście temperatury wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza. Jednym z najbardziej zauważalnych efektów tego zjawiska jest zaleganie mgieł.

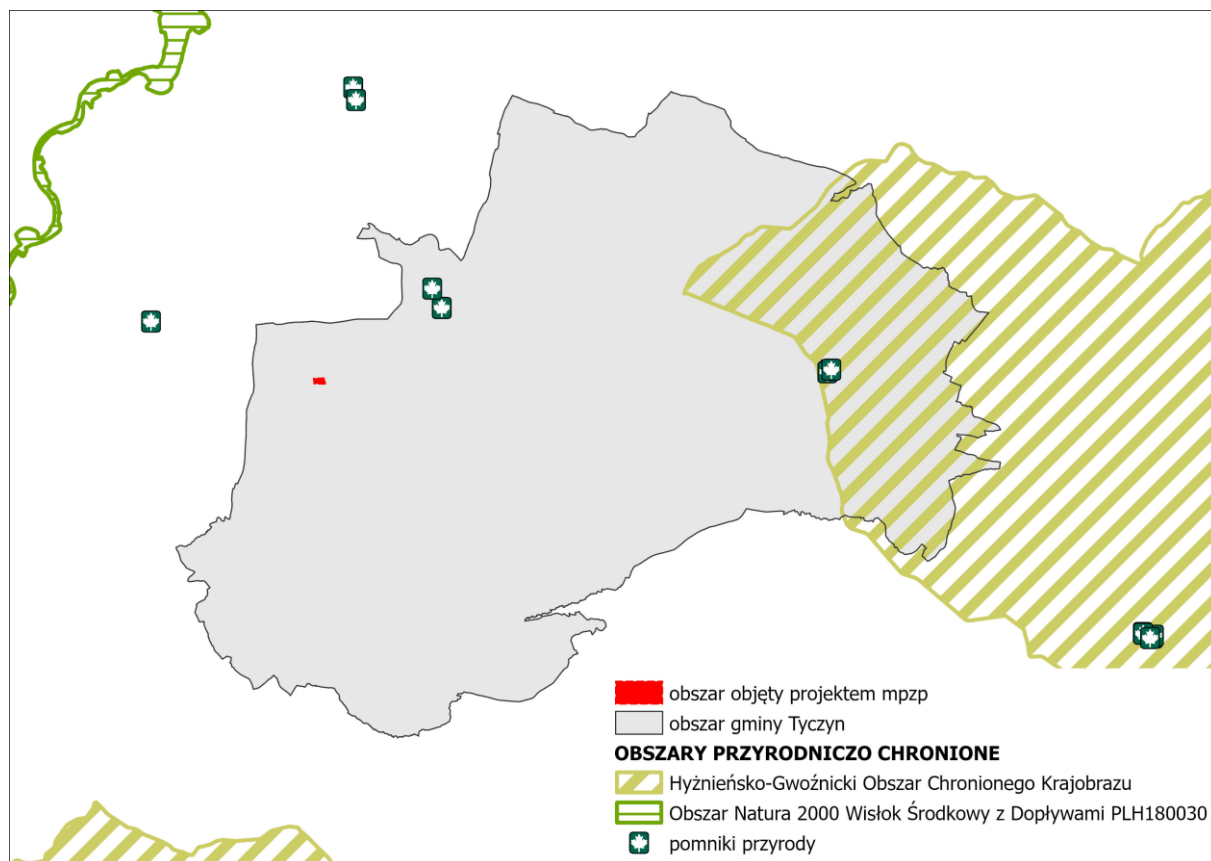
Formy ochrony przyrody na terenie gminy

W granicach gminy Tyczyn występują następujące formy ochrony przyrody:

- Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- pomniki przyrody.

Obszar opracowania położony jest poza terenami prawnie chronionymi.

Rysunek 6. Obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody w granicach gminy Tyczyn i jej bezpośrednim sąsiedztwie
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ i RDOŚ

Powiązania ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym również dla roślin. W zależności od wielkości i długości można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych. Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i regionalnym dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych.

Sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

Na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2005 r. Jędrzejewski wraz z zespołem opracował projekt korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000. W latach 2009 - 2010 przeprowadzono prace weryfikujące i aktualizujące przebieg opracowanej w 2005 r. koncepcji sieci korytarzy ekologicznych. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące je w ekologiczną całość. Za obszary węzłowe uznawano tereny chronione tj.: parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz wybrane rezerваты przyrody i obszary chronionego krajobrazu, a także ze względu na ważniejsze funkcje ekologiczne – duże kompleksy leśne, doliny rzeczne oraz inne tereny dobrze zachowane pod względem przyrodniczym. Jest to zaktualizowany, najbardziej kompleksowy model sieci ekologicznej w Polsce. Gmina Tyczyn położona jest poza występowaniem korytarzy

ekologicznych łączących obszary Natura 2000.

Teren opracowania położony jest także poza granicami korytarzy ekologicznych rangi regionalnej czy lokalnej.

Szata roślinna, fauna

Obszar objęty opracowaniem stanowi teren gruntów rolnych klasy IIIa, częściowo zadrzewionych.

Nie występują na nim cenne gatunki fauny lub flory. Również w sąsiedztwie analizowanego terenu nie zlokalizowano cennych siedlisk (grunty rolne, zabudowa mieszkaniowa). Spotkać tutaj można okresową pokrywę roślinną gruntów rolnych, rośliny segetalne oraz sady. Na przedmiotowym obszarze występują typowe gatunki synantropijne roślin i zwierząt (drobne ssaki, gryzonie, owady oraz ptactwo).

Ze względu na niskie walory przyrodnicze i krajobrazowe, analizowany teren nie został objęty prawną ochroną.

Walory krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

Cennym zasobem krajobrazowym są obszary objęte ochroną przyrodniczą i krajobrazową, głównie siedliska leśne wraz z podmokłymi terenami i dolinami niewielkich rzek stanowiącymi wartościowy zasób krajobrazowy.

Teren opracowania nie stanowi cennych walorów krajobrazowych, jest to teren użytków rolnych oraz sadu w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz gruntów rolnych.

Zgodnie z *Audytem krajobrazowym dla województwa podkarpackiego* (2025) obszar opracowania zidentyfikowano w całości jako krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola (kod 18-513.64-47). Nie został on uznany za krajobraz priorytetowy.

4.2 Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności poprzez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszenie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowisk. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podkarpackiego wydzielone zostały 2 strefy. Gmina Tyczyn została zaliczona do strefy podkarpackiej.

Tabela 2. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza dla strefy podkarpackiej

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2025, GIOŚ 2026

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ³	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A	A1	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów docelowych;

³ dla roślin NO_x

- klasa A1 – jeżeli stężenia pyłu PM_{2,5} nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla II fazy;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy docelowe;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Tyczyn w 2025 r. stwierdzono przekroczenia średniej rocznej wartości poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (ze względu na ochronę zdrowia ludzi), a także przekroczenia dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, na co miała obecność w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunki meteorologiczne. Główną przyczyną przekroczeń benzo(a)pirenu było oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków - wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu wystąpiły w okresie grzewczym (styczeń – marzec, październik – grudzień).

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP) dla województwa podkarpackiego. Obecnie na terenie województwa obowiązuje m.in. „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”, zaktualizowany uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego w grudniu 2023 roku.

Wody powierzchniowe

Jakość wód powierzchniowych zależy jest od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z ustawy *Prawo wodne*. Badania prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczu, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Obszar objęty projektem planu miejscowego znajduje się w zlewniach dwóch jednolitych wód powierzchniowych JCWP:

- *Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia* PLRW20000722657499
- *Wiśłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów* PLRW200008226579.

Zgodnie z wynikami klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024⁴, opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan ogólny obu ww. JCWP uznano za zły i są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Tabela 3. Ocena stanu wód powierzchniowych

źródło: Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024 - tabela, GIOŚ

nazwa JCWP (ppk)	stan elementów biologicznych	stan elementów hydromorfologicznych	klasa elementów fizykochemicznych	stan/potencjał ekologiczny	stan chemiczny	stan ogólny
Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia (Strug - Biała)	III	III	>II	umiarkowany	poniżej dobrego	zły

⁴ Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/568>

nazwa JCWP (ppk)	stan elementów biologicznych	stan elementów hydromorfologicznych	klasa elementów fizykochemicznych	stan/potencjał ekologiczny	stan chemiczny	stan ogólny
Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów (Wisłok - Zwiężczyca)	III	III	>II	umiarkowany	poniżej dobrego	zły

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Jednolita część wód podziemnych jest w dobrym stanie, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny, określono jako dobry.

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 152 (PLGW2000152). Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)* wody podziemne ww. JCWPd charakteryzują się dobrym stanem ilościowym i chemicznym oraz nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy).

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych, przy czym żaden nie znajdował się na terenie gminy Tyczyn. Najbliżej usytuowany punkt pomiarowy, w którym prowadzone były badania jakości wody w JCWPd nr 152 znajdował się na terenie gminy Błazowa. Oceniono, że wody podziemne w tym punkcie były niezadowolającej jakości (IV klasa)⁵.

Tabela 4. Charakterystyka punktu pomiarowego monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych oraz klasyfikacja wód w punkcie pomiarowym w rejonie gminy Tyczyn w 2022 r.

źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - aktualność udostępnionych informacji zgodna z datą ich przygotowania – marzec 2023

miejscowość, gmina (numer punktu pomiarowego)	JCWPd	Stratygrafia	zwierciadło wody	typ ośrodka wodonośnego	użytkowanie terenu	klasa jakości w punkcie
Mokłuczka, gm. mw. Błazowa (732)	152	PgPc (paleogen/ paleocen)	swobodne	porowo-szczelinowy	łąki i pastwiska	IV (wody niezadowolającej jakości)

4.3 Odporność środowiska na degradację i zdolności do regeneracji

Obszar opracowania jest to teren użytkowany rolniczo. Gleby na terenie objętym opracowaniem, z uwagi na dość płaskie ukształtowanie nie są narażone erozję wodną. Elementem charakteryzującym się bardzo wysoką zdolnością do regeneracji jest powietrze atmosferyczne. Do likwidacji jego zanieczyszczenia wystarczy likwidacja źródła. Źródła zanieczyszczeń powietrza w obszarze opracowania i okolicy są znikome – komunikacja jest mało intensywna, ze wschodniej strony zlokalizowana jest pojedyncza zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, co przyczynić się może jedynie do niskiej emisji.

4.4 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Obszar opracowania położony jest poza prawnymi formami ochrony przyrody. Sam teren opracowania

⁵ Monitoring jakości wód podziemnych, GIOŚ 2022

nie stanowi cennych zasobów przyrodniczych ani krajobrazowych.

4.5 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Obszar opracowania użytkowany jest rolniczo. W przypadku braku realizacji ustaleń planu teren będzie nadal użytkowany zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami.

4.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Niska emisja

Najbardziej istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w gminie Tyczyn jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem, a nawet odpadami. Podobnie na stan powietrza ma wpływ działalność małych zakładów, niepodlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego.

Obecnie w obszarze objętym opracowaniem nie występują źródła niskiej emisji. W najbliższym sąsiedztwie jedynym potencjalnym źródłem zanieczyszczeń do powietrza jest istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Niska emisja związana może być również z ogrzewaniem budynków w sąsiedztwie, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem. Również ruch samochodowy realizowany na drodze lokalnej może być źródłem zanieczyszczeń do powietrza.

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu w odniesieniu do jednej doby

źródło: rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

rodzaj terenu	drogi lub linie kolejowe		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny domów opieki społecznej	61 dB	56 B	50 dB	40 dB
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy zagrodowej, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe	65 dB	56 dB	55 dB	45 dB

Klimat akustyczny na analizowanym terenie warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu i jakość sieci drogowej oraz w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy.

Obecnie w analizowanym obszarze brak jest istotnych źródeł hałasu. Ze względu na jego dotychczasowe rolnicze użytkowanie może wystąpić hałas wynikający z prowadzenia prac polowych z użyciem ciężkiego sprzętu, przy czym ma on charakter sezonowy. Ponadto w bliskim sąsiedztwie terenu opracowania przebiega droga lokalna, która przyczyniać się może do występowania hałasu na terenach przyległych. Niewielka emisja hałasu pochodzić może również z sąsiednich zabudowań mieszkalnych.

Dostęp do infrastruktury technicznej

Tereny w rejonie obszaru opracowania są wyposażone jedynie w sieć elektroenergetyczną i sieć wodociągową. Obecnie budynki w tej okolicy podłączone są do indywidualnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, przy czym do istniejącej zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w terenie bezpośrednio przylegającym do wschodniej granicy obszaru opracowania zaprojektowana jest sieć kanalizacji sanitarnej, tak więc istnieje możliwość przyłączenia do sieci kanalizacyjnej w przyszłości lub tymczasowe wykorzystywanie zbiorników bezodpływowych.

Zarówno w analizowanym obszarze jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, brak jest sieci gazowej.

Rozbudowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej, energetycznej i gazowej z terenów istniejącej zabudowy w miejscowości Hermanowa umożliwi uzbrojenie przedmiotowego obszaru w zakresie infrastruktury technicznej.

Zagrożenie powodziowe

W gminie Tyczyn zagrożenie powodziowe stanowi rzeka Strug oraz rzeka Hermanówka. W zakresie oceny ryzyka powodziowego dla obszaru gminy obowiązują mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) sporządzone w ramach projektu Informatyczny System Osłony Kraju (ISOK).

Na MZP wskazano obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi ($Q=10\%$, tzw. wody dziesięcioletnie), o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi ($Q=1\%$, tzw. wody stuletnie) oraz o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi ($Q=0,2\%$, tzw. wody pięćsetletnie). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. $Q=1\%$ i $Q=10\%$, występują ograniczenia dla zagospodarowania terenu, które wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi.

Na analizowanym obszarze nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią ani inne obszary narażone na niebezpieczeństwo występowania powodzi.

Zagrożenie osuwiskowe

Zgodnie z definicją Kleczkowskiego osuwisko jest to powtarzająca się skłonność do osuwania się wywołwana warunkami zewnętrznymi lub przyczynami wewnętrznymi. Są to procesy spływania, spętywania, osuwania się oraz obrywania i osuwania skał. Ruchy masowe ziemi są zjawiskami geologicznymi, najczęściej indukowanym przez gwałtowne opady deszczu, topnienie śniegu, wezbrania rzek i potoków, często również przez działalności człowieka. Powodują one liczne materialne szkody w infrastrukturze oraz budownictwie, są też zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzi.

Zgodnie z Mapą osuwisk i terenów zagrożonych (MOTZ) opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach projektu SOPO – Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej, na terenie gminy Tyczyn zinwentaryzowano 706 osuwisk, spośród których 127 oceniono jako aktywne, 321 jako okresowo aktywne, 227 jako nieaktywne, natomiast dla 31 osuwisk wyznaczono różne strefy aktywności. Na terenie gminy wyznaczonych zostało także 40 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

W granicach opracowania ani w jego pobliżu nie stwierdzono występowania osuwisk ani terenów zagrożonych ruchami masowymi.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczących głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie gminy Tyczyn.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

W projekcie planu analizowany obszar przeznacza się pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oznaczony symbolem MN(U) oraz tereny drogi wewnętrznej (KDW).

Wziąwszy od uwagę obowiązujący stan planistyczny, w prognozie należy przedstawić skutki związane przede wszystkim z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, ponieważ jest to główny element planowania przestrzennego na obszarze opracowania. Wszelkie

oddziaływania związane z realizacją drogi wewnętrznej (poza wyasfaltowaniem) wynikać będą z funkcjonowania istniejących i projektowanych terenów natomiast ich istnienie same w sobie nie stanowi zagrożenia dla środowiska i ludzi.

Nie przewiduje się powstawania nowych obiektów dysharmonijnych w stosunku do terenów sąsiadujących, krajobrazu ani tym bardziej stanowiących zagrożenie dla środowiska czy zdrowia ludzi.

Nie przewiduje się możliwości powstania znaczących oddziaływań na środowisko. Planowane zagospodarowanie:

- nie będzie skutkowało powstawaniem ponadnormatywnych emisji;
- nie będzie skutkowało zagrożeniem zdrowia ludzi lub ich mienia.
- nie stoi w konflikcie z warunkami określonymi dla obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, które nie występują w granicach opracowania;
- nie skutkuje powstawaniem barier dla korytarzy ekologicznych;
- nie stoi w sprzeczności z celami ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

Opisane poniżej oddziaływania wynikają przede wszystkim z analizy prawidłowości rozwiązań planistycznych czy zgodności z przepisami prawa.

6.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska. W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się przekroczenia tych norm. Ponadto o zagrożeniu dla bezpieczeństwa ludzi można mówić w przypadku zagrożeń naturalnych i awarii.

Przy zachowaniu zgodności z nakazami i ustaleniami zawartymi w projekcie planu oraz przy dotrzymaniu odpowiednich standardów jakości środowiska i innych przepisów odrębnych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

Hałas

Projekt planu w porównaniu z istniejącym zagospodarowaniem obszaru opracowania wyznacza nowe tereny inwestycyjne tj. dopuszcza powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U). Powstanie nowych terenów zabudowanych w stosunku do stanu obecnego przyczyni się do zmiany klimatu akustycznego okolicy, jednak nie będą to zmiany powodujące uciążliwości dla przyszłych mieszkańców i otoczenia. W projekcie planu nie przewidziano funkcji o znaczącej uciążliwości ani innych niż te obecnie występujące w najbliższym sąsiedztwie (analizowany teren nawiązuje do terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie). Uciążliwości związane z hałasem mogą powstawać na etapie realizacji inwestycji, w trakcie budowy nowych obiektów, co będzie miało bezpośredni, ale krótkotrwały i chwilowy charakter - ograniczony do okresu prac budowlanych. Powstanie nowej zabudowy generuje zwiększenie ruchu samochodowego, jednakże nie będzie on przekraczał dopuszczalnych norm poziomu hałasu. Dla terenu MN-U obowiązują normy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Zapisy wprowadzone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przyczynią się do pogorszenia warunków akustycznych.

Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaznikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom

poła elektrycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448).

W bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Przepisy odrębne wymagają zachowania pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych, o szerokości zależnej od napięcia, w których zakazuje się m.in. lokalizacji miejsc stałego pobytu, a tym samym ogranicza ekspozycje ludzi na promieniowanie. Zapewni to stałą ochronę dla osób przebywających na terenach zabudowy mieszkaniowej. W części graficznej projektu planu wyznaczono pas technologiczny napowietrznej linii elektromagnetycznej wysokiego napięcia, w związku z czym nie przewiduje się powstawania negatywnych oddziaływań.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. W ustaleniach planu bezpośrednio zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w związku z czym nie przewiduje się lokalizacji tego typu zakładów.

Zagrożenia naturalne

W granicach planu nie występuje zagrożenie powodziowe ani osuwiskowe. Realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do powstania takiego zagrożenia.

6.2 Wpływ na zwierzęta, rośliny, ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowałą zajęciem terenu pod zabudowę. Zajęcie terenów rolnych nie będzie skutkowało zniszczeniem cennej roślinności, która na tym terenie nie występuje, jedynie zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Tereny rolne w sąsiedztwie zabudowy i dróg nie są stale wykorzystywane przez zwierzęta i nawet powstanie większego kompleksu zabudowy nie ograniczy możliwości żerowania zwierząt, które będą mogły korzystać z sąsiednich terenów. Zabudowa kształtowana jest w sposób prawidłowy, dąży się do wykształcenia zwartych jednostek osadniczych, które nie będą skutkowały ograniczeniem migracji zwierząt.

W obszarze opracowania brak jest istotnych walorów przyrodniczych – nie występują tu cenne siedliska przyrodnicze.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną – ani w lokalnej ani w szerszej skali.

6.3 Oddziaływanie na wodę

Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowo-usługowej oddziałuje na wody w dwa sposoby – poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i

placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych projekt planu ustala odprowadzenie ich do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy czym do czasu objęcia nią tego terenu dopuszcza zastosowanie rozwiązań indywidualnych, w tym zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i indywidualnych oczyszczalni ścieków.

W odniesieniu do wód opadowych i roztopowych projekt planu ustala odprowadzanie ich bezpośrednio do ziemi lub odprowadzanie ich z terenów dróg i parkingów poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, w tym: rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych. Powstające na tym terenie ścieki bytowe nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska.

6.4 Oddziaływanie na powietrze

Realizacja nowej zabudowy wszelakiego typu wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na energię i ciepło. W rejonie opracowania nie istnieją zbiorcze systemy ogrzewania. Potrzeby grzewcze pokrywane są z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań ciepłowniczych. Ciepło wytwarzane jest w indywidualnych kotłowniach spalających paliwa stałe, olej opałowy oraz gaz ziemny.

Realizacja zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług nie przyczyni się do znaczącego zanieczyszczenia powietrza w skali lokalnej. Rozwiązanie indywidualnego ogrzewania budynków może powodować nieznaczny wzrost emisji pyłów i gazów do powietrza, jednakże przy systematycznej modernizacji w zakresie ogrzewania należy się spodziewać minimalizowania negatywnych skutków. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne. Projekt planu zakłada ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dopuszcza także lokalizację urządzeń wytwarzających energię i ciepło z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, przy czym nie dopuszcza się lokalizacji biogazowni oraz turbin wiatrowych. Zastosowanie się do powyższych wymogów powinno ograniczyć wzrost zanieczyszczeń powietrza na skutek niskiej emisji.

6.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych, nie przewiduje się jednak, aby wskazane w planie przeznaczenie terenów mogło w istotny sposób wpłynąć na rzeźbę terenu. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Skażenia gleb

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych lub też w formie liniowej – wzdłuż intensywnie uczęszczanych szlaków komunikacyjnych. Nie przewiduje się możliwości lokalizacji żadnego z wymienionych obiektów w granicach planu.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu powstawać będzie zabudowa mieszkaniowa lub usługowa nawiązująca do terenów sąsiednich. Spowoduje to zajęcie małej powierzchni obszaru stanowiącego aktualnie

teren otwarty, użytkowany rolniczo. Biorąc pod uwagę niskie wartości przyrodnicze i krajobrazowe analizowanego terenu, nie przewiduje się istotnych zmian w krajobrazie lokalnym.

Korzystnym rozwiązaniem jest skoncentrowanie zabudowy, co przy dostosowaniu się do ogólnych warunków określonych dla zachowania ładu przestrzennego pozwoli na wykształcenie zwartej jednostki osadniczej.

6.7 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat poprzez podniesienie temperatury, obniżenie prędkości wiatru i wilgotności. Należy jednak podkreślić, że będą to zmiany minimalne i praktycznie nieodczuwalne - w rejonie gminy Tyczyn nadal dominować będą półotwarte tereny pól ornych, nie zmieni się również rzeźba terenu ani typ gleby.

Globalnie działania na terenie gminy mogą mieć znaczenie poprzez realizację polityki niskoemisyjnej (bądź działania wbrew tej polityce). Z globalnego punktu widzenia najważniejsze to:

- ograniczenie niskiej emisji ze spalania węgla w piecach domowych;
- zmiana systemu ogrzewania z użyciem tradycyjnego paliwa na ekologiczne, wycofanie z użytkowania kotłów i pieców węglowych o złym stanie technicznym i niskiej sprawności cieplnej;
- modernizacja systemów grzewczych i docieplenie budynków, w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną;
- popularyzacja energii ze źródeł odnawialnych;
- zwiększenie udziału OZE;
- montaż kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych na budynkach gospodarstw indywidualnych, pensjonatów itp.;
- edukacja ekologiczna.

W zakresie łagodzenia zmian klimatu, w skali planu istotne jest zapewnienie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach planu nie występują nie udokumentowane złoża kopalin, nie wyznaczono też obszarów ani terenów górniczych, nie przewiduje się więc oddziaływań na zasoby geologiczne.

Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, nie przewiduje się więc oddziaływań na ich zasoby.

W granicach obszaru opracowania występują natomiast gleby III klasy bonitacji, które podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Gleby wyższych klas bonitacyjnych, chronione na mocy ww. ustawy, wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty ochrony konserwatorskiej wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, brak także stanowisk archeologicznych. Tereny te nie są również objęte strefą ochrony archeologicznej. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000 ani inne obszary i obiekty objęte prawną ochroną, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań projektu planu na obszary chronione przyrodniczo.

7 Znaczące oddziaływania planowanego dokumentu na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania

Poniższe rodzaje oddziaływań zostały opisane w powyższych rozdziałach, poniżej przedstawiono zestawienie prezentujące występowanie danego rodzaju oddziaływań, nie są to jednak oddziaływania znaczące.

Tabela 6. Przewidywane negatywne oddziaływania realizacji zapisów projektu planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

ELEMENTY ŚRODOWISKA		RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ				RODZAJ				CZAS				PRZESTRZEŃ	
		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE	LOKALNE	PONADLOKALNE			
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA		-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-			
LUDZIE		-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-			
ZWIERZĘTA		-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-			
ROŚLINY		+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-			
WODA		-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-			
POWIETRZE I HAŁAS		+	-	-	-	+	-	-	-	+	+	-			
POWIERZCHNIA ZIEMI		-	-	+	-	-	+	-	-	+	+	-			
KRAJOBRAZ		+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	-			
ZASOBY NATURALNE		+	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-			
ZABYTKI		-	+	+	-	-	-	-	-	-	+	-			
DOBRA MATERIALNE		-	+	+	-	-	-	-	-	-	+	-			
OBSZARY NATURA 2000		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

8 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na lokalne oddziaływanie planowanych inwestycji.

9 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem projektowanego dokumentu wskazane w projekcie planu to:

- zakaz lokalizacji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska;
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię i ciepło z OZE (z wyjątkiem lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni), co umożliwi zmniejszenie produkcji ciepła i energii ze źródeł konwencjonalnych, przyczyniających się do zanieczyszczania powietrza.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie planu zostały rozwiązane w sposób prawidłowy

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Projekt planu nie będzie miał wpływu na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach obszaru objętego planem ani w granicach gminy. W związku z powyższym nie proponuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu będzie prowadzony przez Radę Miejską w Tyczynie. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Ponadto należy realizować monitoring zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach.

11 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt planu uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

12 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego

planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2021 terenu położonego w obrębie geodezyjnym Hermanowa w gminie Tyczyn, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr XXXV.244.21 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 28 maja 2021 r.

Gmina Tyczyn położona jest w centralnej części powiatu rzeszowskiego, w niewielkiej odległości od Rzeszowa, w województwie podkarpackim. Jest gminą miejsko-wiejską. Od północy i zachodu graniczy z miastem Rzeszów, od zachodu z gminą Lubenia, od południa z gminą Błażowa, natomiast od wschodu z gminami Hyżne oraz Chmielnik. Gmina zajmuje powierzchnię ok. 54 km² i zamieszkuje ją 11 696 mieszkańców (BDL 2025).

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zachodniej części gminy Tyczyn, w północnej części miejscowości Hermanowa i zajmuje powierzchnię ok. 1,16 ha. Obszar ten stanowi teren gruntów rolnych klasy IIIa, częściowo zadrzewionych. Od wschodu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, natomiast z pozostałych stron teren otoczony jest gruntami rolnymi częściowo zadrzewionymi i zakrzewionymi. Od strony południowo-zachodniej przebiega po sąsiedztwie sieć elektroenergetyczna 110 kV.

Na obszarze objętym projektem planu aktualnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono, aby ustalić przeznaczenie terenu oraz określić sposób zagospodarowania i zabudowy zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan miejscowy przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni objętej opracowaniem.

W związku z powyższym w projekcie planu na analizowanym terenie wskazano:

- **1MN(U)** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług;
- **1KDW** – teren drogi wewnętrznej.

Nie przewiduje się powstawania nowych obiektów dysharmonijnych w stosunku do obecnego użytkowania terenu, krajobrazu ani tym bardziej stanowiących zagrożenie dla środowiska czy zdrowia ludzi.

W prognozie oceniono skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu. Ustalono, że realizacja ustaleń planu:

- Nie będzie skutkować narażeniem ludzi na ponadnormatywny hałas czy zanieczyszczenie powietrza i nie będzie stwarzać innych zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi.
- Nie będzie mieć negatywnego oddziaływania na zwierzęta, rośliny, ekosystemy i różnorodność biologiczną.
- Nie będzie wpływać na możliwość osiągnięcia celów ustalonych dla jednolitych części wód.
- Nie wpłynie negatywnie na krajobraz.
- Nie będzie oddziaływać na zasoby naturalne w postaci kopalin – w granicach planu nie występują złoża surowców. W przypadku gleby III klasy bonitacji konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.
- Nie będzie oddziaływać na zabytki i dobra materialne – w granicach planu nie występują obiekty ochrony konserwatorskiej wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, brak także stanowisk archeologicznych. Tereny te nie są również objęte strefą ochrony archeologicznej.
- Nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, które nie występują w granicach planu.

Dla rozwiązań zawartych w planie nie stwierdzono potrzeby przeprowadzania oceny transgranicznego oddziaływania na środowisko ani wskazywania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu będzie prowadzony przez Radę Miejską w Tyczynie. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Ponadto należy realizować monitoring zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach.

13 Akty prawne i wykazy

13.1 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 13);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 69);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 757 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733 ze zm.);
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j.: Dz.U. z 2025 r., poz. 1590);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

13.2 Materiały źródłowe

Opracowanie wykonano na m.in. podstawie następujących materiałów:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tyczyn, 2018;
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 3/2002 terenów lasów i zalesień na obszarze gminy i miasta Tyczyn, 2003;
3. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tyczyn na lata 2017 – 2021 z perspektywą do 2024 roku, 2017;
4. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022;
5. Geografia regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa 2009;
6. Objasnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Gmina Tyczyn, Powiat rzeszowski, Województwo podkarpackie, PIG 2023.
7. Monitoring środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska:
 - Monitoring wód podziemnych za rok 2022;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2025.
8. Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024 - tabela, GIOŚ.

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 1005 Białowa (Tyczyn);
2. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
3. ISOK – Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego;
4. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002)

Witryny internetowe

1. <https://tyczyn.e-mapa.net/> System Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Tyczynie
2. <http://gios.gov.pl> Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska
3. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – rejestr form ochrony przyrody;
4. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/> Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
5. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
6. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
7. <http://geoportal.gov.pl/>

14 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 2 października 2026 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r., poz. 670)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2021 terenu położonego w obrębie geodezyjnym Hermanowa w gminie Tyczyn* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Małgorzata Bielouska